

Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

Framställan från arbetsmarknadsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Arbetsmarknadsrådgivning* utan individuell behovsprövning.
2. Målgruppen för insatsen *Arbetsmarknadsrådgivning* fastställs till personer som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag.
3. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Förebygga skolavbrott* utan individuell behovsprövning.
4. Målgruppen för insatsen *Förebygga skolavbrott* fastställs till personer under 20 år folkbokförda i Stockholms stad som studerar på gymnasiet och riskerar att avbryta sina studier.
5. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Bron* utan individuell behovsprövning.
6. Målgruppen för insatsen *Bron* fastställs till personer som är folkbokförda i Stockholms stad och studerar sista året på anpassad gymnasieskola.
7. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *Etableringsstöd till nyanlända* utan individuell behovsprövning.
8. Målgruppen för insatsen *Etableringsstöd till nyanlända* fastställs till nyanlända som har ett uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som är som högst 36 månader gammalt, bor på SHIS Bostäder (max 5 år), omfattas av massflyktsdirektivet, är anhörig till person med uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som har fått uppehållstillstånd inom 6 år från det att den anhöriga i Sverige fick sitt uppehållstillstånd.

9. Arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen *IPS integrerat i psykosvården* utan individuell behovsprövning under den tid projektet pågår.
10. Målgruppen för insatsen *IPS integrerat i psykosvården* fastställs till personer folkbokförda i Stockholms stad och inskrivna på de psykosmottagningar som deltar i projektet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Den 20 maj röstade riksdagen igenom förslaget till ny socialtjänstlag. Det innebär att den nya lagen träder i kraft den 1 juli 2025. Förslagen som riksdagen har röstat igenom överensstämmer med förslagen i regeringens proposition om en ny socialtjänstlag.

Propositionen syftar bland annat till att socialtjänsten ska kunna arbeta mer förebyggande och vara lätt tillgänglig. I propositionen föreslås att socialnämnden ska erbjuda insatser i form av rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp till enskilda som behöver det. Socialnämnden föreslås även få befogenhet att erbjuda vissa insatser utan individuell behovsprövning. Om socialnämnden vill erbjuda en insats utan individuell behovsprövning kan socialnämnden välja att besluta att en viss insats ska erbjudas till en avgränsad målgrupp.

I det här utlåtandet föreslås vilka av de socialtjänstinsatser som arbetsmarknadsnämnden idag tillhandahåller som s.k. öppna insatser som framöver ska erbjudas som insatser utan individuell behovsprövning till följd den nya socialtjänstlagen. I det här utlåtandet föreslås också vilka målgrupper som ska kunna ta del av insatserna.

Beredning

Ärendet har initierats av arbetsmarknadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom arbetsmarknadsnämndens förslag över vilka insatser som bedöms lämpliga att tillhandahålla utan individuell behovsprövning inom stadens socialtjänst samt de villkor som ska gälla för insatserna.

Socialnämnden instämmer med arbetsmarknadsnämnden att de arbetsmarknadsrelaterade insatser som föreslås att tillhandahållas utan individuell behovsprövning är relevanta i ett förebyggande syfte. Nämnden framhåller vikten av att utbudet av arbetsmarknadsrelaterade insatser utan individuell behovsprövning behöver vara flexibelt.

Farsta stadsdelsnämnd anser, likt arbetsmarknadsnämnden, att förslagen går i enlighet med ny socialtjänstlag. Nämnden ser inga hinder för arbetsmarknadsnämndens förslag till beslut då detta är insatser som redan de ger utan individuell behovsprövning idag.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ställer sig sammantaget positiv till förslaget.

Södermalms stadsdelsnämnd ser inga hinder till att staden fattar beslut enligt arbetsmarknadsnämndens framställan och har inget att invända mot de förslagna insatserna eller målgruppsavgränsningen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Den nya socialtjänstlagen innebär en av de största förändringarna av socialtjänsten på flera decennier. Reformen initierades av den tidigare socialdemokratiska regeringen och har därefter slutförts av den nuvarande regeringen med endast mindre justeringar. Det speglar en bred politisk samsyn om behovet av att modernisera socialtjänsten och stärka det förebyggande arbetet. Att insatserna blir mer tillgängliga och att arbetet tydligare ska bygga på kunskap och tidiga insatser är viktiga steg för att möta de sociala utmaningar vi ser idag.

I Stockholms stad har det förebyggande och uppsökande arbetet stärkts ytterligare under den här mandatperioden för att minska utanförskapet. Arbetsmarknadsinsatser, den kommunala vuxenutbildningen och sociala insatser har stärkts och utvecklats. Arbetsmarknadsnämndens förslag om insatser som erbjuds utan individuell behovsprövning visar på den ambitionsnivå som satts för att ytterligare stärka stadens förebyggande arbete och bidra till att fler får tidigt stöd.

Samtidigt ser vi att stadens arbetsmarknadspolitik på flera områden kommit att kompensera snarare än komplettera det statliga ansvaret. Det har varit nödvändigt för att förhindra att utanförskapet fördjupas och människor riskerar att stå helt utan stöd. Det är dock viktigt att understryka att kommunen inte alltid ska eller kan kliva in och täcka upp när det statliga ansvaret brister.

Det extra statsbidrag som tillförts för att stödja implementeringen av den nya socialtjänstlagen bedöms inte täcka de faktiska kostnader som omställningen innebär. Förutom omställningskostnader innebär lagen en generell ambitionshöjning, där målsättningen är att ett stärkt förebyggande arbete ska ge samhällsekonomiska vinster på sikt. För att lagen ska kunna genomföras i hela sin bredd och med den ambitionsnivå som är avsedd krävs därför att staten tillför ytterligare resurser till kommunerna. Annars riskerar de samhällsekonomiska och sociala vinsterna att utebli.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 juni 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Ärendet

Huvuddelen av Stockholms stads arbetsmarknadsinsatser utförs med stöd av socialtjänstlagen. De flesta av insatserna är behovsprövade men några av arbetsmarknadsnämndens insatser tillhandahålls som så kallade öppna insatser utan individuell behovsprövning. I ärendet föreslås vilka av de socialtjänstinsatser som arbetsmarknadsnämnden idag tillhandahåller som så kallade öppna insatser och som framöver föreslås få tillhandahållas utan individuell behovsprövning, till följd av den nya socialtjänstlagen. I ärendet föreslås också vilka målgrupper som ska kunna ta del av insatserna.

Arbetsmarknadsnämnden föreslår att följande insatser ska erbjudas utan individuell behovsprövning:

- insatsen Arbetsmarknadsrådgivning till personer som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag,
- insatsen Förebygga skolavbrott till elever som riskerar att avbryta sina studier,
- insatsen Bron som är ett stöd till unga som går sista året i anpassad gymnasieskola för övergång till arbete eller fortsatta studier,
- insatsen Etableringsstöd till nyanlända vid stadens Welcome house, och
- insatsen IPS (Individual placement and support) integrerat i psykosvården under den tid projektet pågår.

De ovan nämnda insatser som arbetsmarknadsförvaltningen föreslår ska erbjudas utan individuell behovsprövning beskrivs i ärendet ha ett tydligt förebyggande syfte.

Arbetsmarknadsnämnden bedömer vidare att insatserna behöver vara lätt tillgängliga för att fånga upp individer som har behov av stöd och underlätta för dem att få hjälp i ett tidigt skede.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 februari 2025 följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden godkände förvaltningens förslag om tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Arbetsmarknadsnämnden föreslog därför att kommunfullmäktige beslutar följande:
 - a. arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Arbetsmarknadsrådgivning utan individuell behovsprövning,
 - b. fastställa målgruppen för insatsen Arbetsmarknadsrådgivning till personer som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag,

- c. arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Förebygga skolavbrott utan individuell behovsprövning,
- d. fastställa målgruppen för insatsen Förebygga skolavbrott till personer under 20 år folkbokförda i Stockholms stad som studerar på gymnasiet och riskerar att avbryta sina studier,
- e. arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Bron utan individuell behovsprövning,
- f. fastställa målgruppen för insatsen Bron till personer som är folkbokförda i Stockholms stad och studerar sista året på anpassad gymnasieskola,
- g. arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Etableringsstöd till nyanlända utan individuell behovsprövning,
- h. fastställa målgruppen för insatsen Etableringsstöd till nyanlända till nyanlända som har ett uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som är som högst 36 månader gammalt, bor på SHIS Bostäder (max 5 år), omfattas av massflyktsdirektivet, är anhörig till person med uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som har fått uppehållstillstånd inom 6 år från det att den anhöriga i Sverige fick sitt uppehållstillstånd,
- i. arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen IPS integrerat i psykosvården utan individuell behovsprövning under den tid projektet pågår,
- j. fastställa målgruppen för insatsen IPS integrerat i psykosvården till personer folkbokförda i Stockholms stad och inskrivna på de psykosmottagningar som deltar i projektet.

3. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsnämnden tillhandahåller som del av Stockholms stads socialtjänst i nuläget följande insatser utan individuell behovsprövning, så kallat öppna insatser:

1. Råd och stöd till unga 19–29 år som nås via nämndens uppsökande uppdrag samt till kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden som nås via nämndens uppsökande uppdrag
2. Stöd till unga som riskerar att hoppa av gymnasiet för att förebygga skolavbrott
3. Stöd till unga som går sista året i anpassad gymnasieskola för övergång till arbete eller fortsatta studier (Bron)
4. Etableringsstöd till nyanlända vid stadens Welcome house

5. Arbetsmarknadsrehabiliterande stöd genom Individual placement and support, IPS, integrerat i psykosvården

Ovan beskrivna insatser liksom arbetsmarknadsnämndens uppsökande arbete utförs med stöd av socialtjänstlagen. Socialnämnden ska, enligt 3 kap. 2 § nuvarande socialtjänstlag, främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning. Motsvarande bestämmelse finns i 6 kap. 5 § i propositionen.

Socialnämnden har enligt 3 kap. 1 § fjärde strecksatsen nuvarande socialtjänstlag ett ansvar för att genom uppsökande verksamhet främja förutsättningar för goda levnadsförhållanden. Enligt 3 kap. 4 § nuvarande socialtjänstlag ska socialnämnden i den uppsökande verksamheten upplysa om socialtjänsten och erbjuda grupper och enskilda sin hjälp. I propositionen föreslås att bestämmelserna ovan om uppsökande verksamhet förs in med motsvarande innehåll i 6 kap. 3 §.

Enligt 5 kap. 1 § nuvarande socialtjänstlag ska socialnämnden verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden (p. 1) samt bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa (p. 3). Motsvarande bestämmelser föreslås i 18 kap. 1 § första stycket respektive 2 § första stycket i propositionen.

Arbetsmarknadsrelaterat stöd och insatser är centralt i arbetet för att förebygga socialt och ekonomiskt utanförskap. Att kunna tillhandahålla vissa insatser utan individuell behovsprövning är ett viktigt verktyg för att nå personer och ge stöd i ett tidigt skede.

I det följande ges en kort beskrivning av respektive insats ovan (1–5) och vilken målgrupp insatsen riktar sig till samt arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag till beslut.

1. Råd och stöd till personer som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag

Arbetsmarknadsnämnden har uppdrag från kommunfullmäktige att arbeta uppsökande för att nå och erbjuda insatser till personer i åldrarna 19–29 år som varken arbetar eller studerar (UVAS) och till kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden i syfte att fler ska etablera sig på arbetsmarknaden eller påbörja studier.

Arbetsmarknadsnämnden tillhandahåller stöd till de som nås via uppsökande uppdrag i två former:

1. ”Råd och stöd”

Innebär stöd vid ett begränsat antal tillfällen (1-4 tillfällen) och omfattar t.ex. coachning, studie- och yrkesvägledning, arbetsmarknadsrådgivning, CV-skrivning och stöd med arbetsgivarkontakter. Tillhandahålls som s.k. öppen insats.

2. Arbetsmarknadsinsats Särskilt individanpassad stödinsats för vissa målgrupper som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag. Tillhandahålls efter individuell behovsprövning enligt beslut av kommunfullmäktige¹.

Till följd av den språkliga ändring som föreslås i propositionen, där begreppet insats används genomgående, kommer arbetsmarknadsförvaltningen framåt benämna det stöd som framgår av punkt 1 ”råd och stöd” som insats *Arbetsmarknadsrådgivning*.

Det uppsökande arbetet och stöd till de som nås är en del i Stockholm stads arbete att förebygga socialt utanförskap. Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att insatsen Arbetsmarknadsrådgivning behöver vara lätt tillgänglig för dem som nås i det uppsökande arbetet och att en behovsprövning av insatsen skulle motverka det breda förebyggande perspektivet där låga trösklar är viktigt. Insatsen är vidare begränsad till innehåll och omfattning. Insatsen bör därför beviljas utan individuell behovsprövning.

Arbetsmarknadsinsats *Särskilt individanpassad stödinsats för vissa målgrupper som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag* (punkt 2 ovan) föreslås fortsatt beviljas efter individuell behovsprövning.

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta att

- arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Arbetsmarknadsrådgivning utan individuell behovsprövning,
- fastställa målgruppen för insatsen till de som nås via arbetsmarknadsnämndens uppsökande uppdrag.

2. Förebygga skolavbrott

Arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att ge stöd till personer som riskerar att hoppa av gymnasiet för att förebygga skolavbrott. Insatsen omfattar individuellt utformat stöd och vägledning till elever i gymnasieskolan för att motverka skolavbrott.

Insatsen Förebygga skolavbrott har ett tydligt förebyggande syfte.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att insatsen behöver vara lätt tillgänglig för att fånga upp de elever som har behov av stöd och underlätta för dem att få hjälp i ett tidigt skede. Det är särskilt angeläget i kontakten med unga att insatser erbjuds på ett sätt som upplevs som attraktivt och tillgängligt. Insatsen bör därför tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag

¹ Stockholms stads budget 2023, bilaga 11:1 Ärenden som sambehandlas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2023 för Stockholms stad, Dnr KS 2022/759

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta att

- arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Förebygga skolavbrott utan individuell behovsprövning,
- fastställa målgruppen för insatsen till personer under 20 år folkbokförda i Stockholms stad som studerar på gymnasiet och riskerar att avbryta sina studier.

3. Bron - stöd till unga som går sista året i anpassad gymnasieskola

Arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att ge stöd till elever med funktionsnedsättningar som går ut anpassad gymnasieskolan för att de ska komma ut i arbete eller fortsätta studera. Insatsen Bron erbjuder individuellt stöd och rådgivning till elever som går sista året i anpassad gymnasieskola. Målet med insatsen är att stötta individerna i övergången mellan skolan och ett inkluderande arbetsliv.

Insatsen Bron är avgränsad till stöd under sista året på anpassad gymnasieskola. De individer som behöver ett fortsatt stöd efter avslutad utbildning kan ansöka om *Särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier till personer med insatser inom socialpsykiatri* och för de som tillhör LSS personkrets 1 och 2. Insatsen föreslås fortsatt beviljas efter individuell behovsprövning.

Insatsen *Bron* har ett tydligt förebyggande syfte. Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att insatsen behöver vara lätt tillgänglig för att fånga upp de elever som har behov av stöd och underlätta för dem att få hjälp i ett tidigt skede. Det är särskilt angeläget i kontakten med unga att insatser erbjuds på ett sätt som upplevs som attraktivt och tillgängligt. Insatsen bör därför tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta att

- arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Bron utan individuell behovsprövning,
- fastställa målgruppen för insatsen till personer folkbokförda i Stockholms stad som studerar sista året på anpassad gymnasieskola.

4. Etableringsstöd till nyanlända

Arbetsmarknadsnämnden ger stöd till nyanlända genom verksamheten Welcome House. Stödet ges till nyanlända som:

- har ett uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som är som högst 36 månader gammalt,
- bor på SHIS Bostäder (max 5 år),

- omfattas av massflyktsdirektivet², eller
- är anhörig till person med uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som har fått uppehållstillstånd inom 6 år från det att den anhöriga i Sverige fick sitt uppehållstillstånd.

Etableringsstöd till nyanlända omfattar arbetsmarknadsinriktat stöd och vägledning, digitalt stöd, hälsoinformation samt föreningsaktiviteter. Insatsen tillhandahålls både individuellt och i grupp.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att insatsen behöver vara lätt tillgänglig för att nå ut till nyanlända och erbjuda ett tillgängligt stöd i etableringsprocessen. Insatsen är begränsad till innehåll och omfattning. Insatsen bör därför beviljas utan individuell behovsprövning.

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta att

- arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen Etableringsstöd till nyanlända utan individuell behovsprövning,
- fastställa målgruppen för insatsen till nyanlända som har ett uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som är som högst 36 månader gammalt, bor på SHIS Bostäder (max 5 år), omfattas av massflyktsdirektivet, är anhörig till person med uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande som har fått uppehållstillstånd inom 6 år från det att den anhöriga i Sverige fick sitt uppehållstillstånd.

5. IPS integrerat i psykosvården

Arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag att tillhandahålla särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier till personer med insatser inom socialpsykiatri och för de som tillhör LSS personkrets 1 och 2. I juni 2023 beslutade kommunfullmäktige att insatsen ska beviljas genom ett biståndsbeslut enligt 4 kap. 2 § (SoL) samt vilka kriterier som gäller för att beviljas insatsen³.

Särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier utförs enligt metoden Individual placement and support, IPS. Det är en evidensbaserad arbetslivsinriktad rehabiliteringsmetod anpassad för personer med långvarig psykisk funktionsnedsättning som vill arbeta eller studera.

IPS integrerat i psykosvården är en försöksverksamhet där arbetsmarknadsförvaltningen tillsammans med Region Stockholm i projektform ger

² Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (massflyktsdirektivet).

³ Dnr KS 2023/280

IPS integrerat med behandling. Arbetsspecialister från arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med att ge stöd till personer att komma ut i arbete eller påbörja studier i nära samarbete med behandlare på mottagningen. Arbetssättet bedöms ge möjlighet till en tidigare påbörjad arbetsrehabilitering samt gynna vårdbehandlingen.

Målgruppen för insatsen inom projektiden är patienter som är motiverade till att börja arbeta eller studera och som har kontakt på någon av de psykosmottagningar som deltar i projektet.

Insatsen och målgruppen för IPS inom psykosvården omfattas av kommunfullmäktiges beslut om särskilt individanpassad stödinsats till personer från socialpsykiatrins målgrupp men förvaltningen anser att det finns skäl att undanta insatsen från individuell behovsbedömning under resterande projektid. Skälet är att det integrerade arbetssättet bygger på en snabb tillgång till insatsen och möjlighet att erbjuda insatsen när individer har motivation och styrka att ta emot stöd och att den fördröjning en utredning och behovsprövning kan innebära skulle motverka syftet med tidig och lätt tillgång till insatsen.

Under 2025 kommer arbetsmarknadsförvaltningen att ta ställning till implementering av arbetsmetoden efter projektiden. Arbetsmarknadsförvaltningen kommer i samband med det göra en fördjupad bedömning kring omfattning, innehåll och målgrupp samt i vilken form som insatsen bör tillhandahållas fortsättningsvis.

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta att

- arbetsmarknadsnämnden ska tillhandahålla insatsen IPS integrerat i psykosvården utan individuell behovsprövning under den tid projektet pågår,
- fastställa målgruppen för insatsen till personer folkbokförda i Stockholms stad och inskrivna på de psykosmottagningar som deltar i projektet.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av arbetsmarknadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom arbetsmarknadsnämndens förslag över vilka insatser som bedöms lämpliga att tillhandahålla utan individuell behovsprövning inom stadens socialtjänst samt de villkor som ska gälla för insatserna.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att godkänna svaret på framställan från arbetsmarknadsnämnden med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

Socialnämnden beslutar att överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remiss.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Med den nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten bland annat bli mer förebyggande och lätt tillgänglig. Förebyggande arbete på individ- och gruppnivå avser insatser som riktar sig till någon av socialtjänstens målgrupper eller direkt till enskilda individer. Att arbeta med tidiga och förebyggande insatser kan minska behovet av mer omfattande insatser i framtiden.

Förvaltningen instämmer i arbetsmarknadsförvaltningens bedömning att ett viktigt verktyg för att kunna nå personer och ge stöd i ett tidigt skede är att fortsatt kunna tillhandahålla vissa arbetsmarknadsrelaterade insatser utan individuell behovsprövning. Arbetsmarknadsrelaterat stöd och insatser är en central del i arbetet med att förebygga socialt och ekonomiskt utanförskap. Vidare instämmer förvaltningen i att de insatser som arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att tillhandahålla utan individuell behovsprövning, är insatser som har ett tydligt förebyggande syfte och som därmed är relevanta för att kunna minska behovet av mer omfattande insatser som exempelvis ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen instämmer i de bedömningar som arbetsmarknadensförvaltningens har gjort avseende vilka målgrupper som ska kunna ta del av de insatser som erbjuds utan individuell behovsprövning. De målgrupper som föreslås att beröras av insatserna är sådana målgrupper som inte sällan har en svag anknytning på arbetsmarknaden och som därmed kan ha ett behov av särskilt stöd för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden, så som personer som är nyanlända och personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen vill i detta sammanhang lyfta att invånares och målgruppers behov kan förändras över tid, varför det enligt förvaltningens mening är viktigt att utbudet av insatser utan individuell behovsprövning är flexibelt och att det finns en möjlighet att anpassa utbudet utifrån eventuellt förändrade behov.

I den nya socialtjänstlagen förs det in en bestämmelse om att socialtjänsten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Grunden till att utveckla beprövad erfarenhet är individuell systematisk uppföljning som innebär att socialtjänsten löpande följer upp den enskildas problem och behov, insatser och resultat. Vid insatser utan individuell behovsprövning är huvudregeln i enlighet med den nya lagen att dokumentation ska ske. Förvaltningen är positiv till att arbetsmarknadsförvaltningen inte föreslår ett undantag för dokumentation när det gäller de berörda insatserna utan individuell behovsprövning. Detta ökar

förutsättningarna för att få kunskap om vilka metoder och insatser som ger goda resultat, vilket i sin tur förväntas stärka socialtjänstens förutsättningar att arbeta kunskapsbaserat med arbetsmarknadsrelaterade insatser.

I arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande beskrivs att arbetsmarknadsrådgivning och etableringsstöd är insatser som bör *beviljas* utan individuell behovsprövning. Då insatser som inte föregås av en individuell behovsprövning inte är att betrakta som ett beslut som kan beviljas, eller avslås, bör det rimligen beskrivas som insatser som bör tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen *Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag*.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen likt arbetsmarknadsförvaltningen anser att förslagen går i linje med ny socialtjänstlag. Förvaltningen ser inga hinder för arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut då detta är insatser som de redan ger utan individuell behovsprövning idag.

Förslagen är oberoende av kön, därför finns det inga relevanta jämställdhetsaspekter. Arbetet innebär inga miljö- eller klimatkonsekvenser för förvaltningen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar att Arbetsmarknadsförvaltningen vill ge stödinsatser till de berörda målgrupperna, även om det inte påverkar de som idag uppbär ekonomiskt

bistånd. Förebyggande insatser är värdefulla för att minska framtida behov av ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen ser en risk om resurser omfördelas till dessa insatser och att det kan innebära att personer som redan uppbär ekonomiskt bistånd inte blir prioriterade. Om resurser flyttas från verksamheter som idag arbetar med ekonomiskt bistånd, kan detta påverka möjligheten att ge stöd till dessa personer och därmed möjligheten att bli självförsörjande.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Södermalms stadsdelsförvaltning har inget att invända mot arbetsmarknadsförvaltningens förslag på fem definierade insatser som ska kunna ges utan individuell behovsprövning. Förvaltningen har inte heller några synpunkter på den avgränsning av målgrupper som arbetsmarknadsförvaltningen gjort för respektive insats. Förvaltning ser inga hinder till att staden fattar beslut enligt arbetsmarknadsnämndens framställan.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att ”Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag” ger direkta eller indirekta konsekvenser för barn. En vidare barnrättsanalys genomförs därför inte.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att ”Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag” ger direkta eller indirekta konsekvenser för förvaltningens målgrupper beroende på att de är kvinnor/flickor eller män/pojkar. En vidare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.